

Pașta literaturii dramatice

Radu Vaida — București
Maria ta, de departe ni se pare a fi mai degrabă promisa unui scenariu cinematografic, în măsura în care regulile genului polițist, de o rigoare aproape matematică, vor fi respectate. Scenele cu delinvenți bruncți suferă în direcția verosimilității, chiar dacă în realitate ele s-au petrecut ca atare.

Grigore Toloacă — Alba Iulia: **Bijuteriile** — text subintitulat „farsă pseudo-polițistă” — poate interesa teatrul școlar. Avem în vedere structura accentuat didactică a întreprinderii dumneavoastră: o familie admiră câteva bijuterii de aur cumpărate de la un „individ cu mustăți groase cit fuiorul și cu ochelari ce-i acopereau aproape toată fața”. Dar — la puțină vreme după aceea — un telefon de la un alt necunoscut îi informează că la magazinul de specialitate din localitate s-a efectuat o spargere. Apoi, la ușa apartamentului va suna cineva. Își face apariția detectivul Nanu Tănase, care este în căutarea bijuteriilor „dispărute”, investigație ce dă fiori reci celor cinci membri ai familiei (bunic, bunică, mama, Maricica și Gigel), convinși acum că au achiziționat marfă de furat. Dar Nanu Tănase îi liniștește curînd, explicîndu-le că tot el a fost și „hoțul” care le-a vindut bijuteriile: „Mi s-a ordonat să fac un test. Știți cit de naivi sînt unii în astfel de împrejurări. Mai ales cînd sînt convinși că au dat peste un chilipir...”

Aida Moga — Botoșani: Frumosul dumneavoastră pseudonim (bănuim că nu sinteți una și aceeași per-

soană cu artista de la Teatrul „Tănase”) n-a însemnat prea mult pentru **Corabia nebulilor**, care pare să fie o traducere, completată și adăugită, după un text dintre sutele ce lunsau „moda” surizător-exotică, după primul război mondial. Accentele contemporane — ecologismul, viitorologia, problema păcii și a războiului — sînt în conflict cu intriga minoră, petrecută pe o navă de călători românească (sic!) aflată în drum spre... America (?!). În haina lor nouă, de împrumut, personajele nu se justifică. „Contemporanizarea” mesajului anulează dramaticitatea fostei comedii. Se vede clar că părintele Clemente, care este surprins fumînd pe ascuns, Karl Müller, căruia i se fură pistolul din... geamantan, „instrumentul” cu care el ucisese din gelozie, înainte de a fugi pe vapor, făceau parte dintr-un anumit joc al situațiilor dramatice, în care fiecare personaj comitea o nebunie, în spațiul strîmt și plutitor al vaporului, spațiu capabil să extragă din lume indivizi-eșantion. În forma actuală, textul a anulat viabilitatea personajelor, urme palide ale unui desen de caracter păstrînd Cabalero (sic!) Lambert, cu al său obicei de a-și exprima sentimentele dezaprobatore scuipînd. Au intervenit, de altfel, și influențele brigăzii artistice de agitație, pentru că Eugen Dumitrescu, singurul nume autohton din didascalie, este, în acest sens, destul de vehement: „De la o vreme unii au devenit surzi, iar alții o’bi (pauză). Ne amenință cu distrugerea de parcă Terra ar fi

proprietatea lor și nu țin seama că noi sîntem o forță, o mulțime ce luptă și va lupta cu toată fîria, pentru drepturile ce i se cuvin. Dreptul la libertate, pace și eternitate (sic!). Energia atomică poate fi folosită și în scopuri pașnice. Nimeni nu dorește război. Vreau ca băiețelul meu să crească în pace și libertate. Acuz! (se plimbă nervos). Herr Müller (speriat): Acuz! Odette (calmă): Acuz! Jean Jacques: Și eu. Gregory King (hoțărît): Acuz!...”

Ion Durali — Tirgu Mures: **Acvariul** este o piesă care speculează inabil fantasticul — avînd o canava de împrumut: ce este, în fond, această poveste a unei eleve de liceu care se îndrăgostește de peștișorul din acvariu, dacă nu o replică imperfect-parodică la poemele lui Eminescu și Ion Barba, respectiv **Luceașărul** și **Riga Crypto Iapona Enigel?** Într-o cheie comică, textul ar fi avut șanse. Mai ales că, aici, Mircea, în plan eminescian Cătălin, este un linăr profesor de matematică, destul de șiret ca să-i demonstreze Angelei — prin teorema lui Pitagora — imposibilitatea relației cu Făt-Frumosul acvatic, fără a se mai apela astfel la serviciile clinicii de psihiatrie. Așteptăm și alte propuneri.

Tudorel Arsene — Iași: Nu ne-am propus deocamdată să publicăm dramaturgie universală, în primul rînd din lipsă de spațiu. Cît privește programul nostru de debuturi în dramaturgie, anunțat în nr. 12/1987, el rămîne în actualitate, considerîndu-l una dintre importanțele noastre îndatoriri.

Rodica Vagaș — București: După știința noastră, Nichita Stănescu n-a scris piese de teatru; spectacolele prezentate la Teatrul „Nottara” și la alte teatre din țară își bazează scenariile pe poemele acestui important poet contemporan. Sigur că pot apărea surprize, cum sînt cele oferite de postumele lui Dimitrie Stălaru, care s-a dovedit a fi autorul mai multor texte de teatru; după unii cercetători, acestea, o dată editate (și sîntem informați că există intenția unui asemenea volum la Editura „Eminescu”), ar putea modifica perspectiva asupra autorului, în sensul de a-l socoti mai întîi dramaturg și apoi poet.

Marin Vladimirescu — Craiova: Ne trimiteți zece sinopsisuri ale unor lucrări dramatice „în curs de definitivare”. Noi nu publicăm rezumate, ci lucrări ca atare. Noi nu comandăm piese de teatru, iar cei care o fac (obiiciul este valabil în întreaga lume) se adresează, vă asigurăm, unor condeie consacrate. În treacăt vă putem totuși spune că cele zece idei de piese de teatru sînt neinteresante sau reprezintă calcuni după partituri celebre.

Marin Leteanu-Dilga — Timișoara: Ne trimiteți „spre publicare” piesa **Radu și Jenica**, inspirată, ne asigurați, „din actualitate”. Într-adevăr, lucrurile par să stea chiar așa. Radu este mecanic (categoria a 6-a) la Service-auto, Jenica, ajutoare de șefă de unitate la Alimentara. Amîndoi sînt tineri, Radu are 38 de ani, Je-

nica 38 și jumătate. Și unul și celălalt sînt singuri la părinți. Și unul și celălalt au mai fost căsătorii, fără să rămînă cu „vreun drac de odraslă” după divorț. Radu și Jenica se iubesc „foarte mult și adevărat”, dar părinții lor nu sînt de acord cu această căsătorie, mai ales că nici nu-și vorbesc, fiind vajnic certați, în calitatea lor de vecini — locuitori pe aceeași stradă, casele lor aflîndu-se de o parte și de alta a uliței, chiar față în față. Cearta este veche și cunoscută suficient de tribunale și de ziarul local familia lui Radu avea un cîine lup (pe cînd Radu nici nu se născuse), iar cea a Jenicăi, un gîscan (Jenica avea două luni). Într-o nefastă zi dulăul de sorginte lupus s-a enervat și a sărit gardului... lupește, după care a urmat masacrul. Familia Jenicăi a refuzat plata gîscanului și a început de atunci, de o parte și de alta a străzii, un proces de acumulare a urii. În acest context, recte după 38 de ani, Radu și Jenica și-au căzut reciproc cu tronc. La neclintirea fără de inimă a părinților, cei doi copii-adulți, deși ciștigau bine și aveau bani la C.E.C. — ba, Radu, fiindcă avea carnet, avea și un Olteit la zero kilometri, pentru că îi modifica săptămînal ceasul de kilometraj, ca să beneficieze cît mai mult de garanție — răspund cu o hotărîre supremă... Nu mai continuăm, textul nefiînd suficient ancorat în cheia aceea, pe care noi o găsim umoristică, în timp ce dumneavoastră tratați pro-

blema cu o naivă și lacrimogenă seriozitate. Dacă ați fi avut cît de cît talent de comediograf, acest cale după **Romeo și Julieta** ar fi putut interesa, poate, o trupă de actori. Ce să vă spunem? Să încercați să rescrieți textul? În scrisoarea însoțitoare, ne asigurăm că sînteți la a patra variantă. Și nici măcar nu se vede.

Mai trimiteți: Radu Simescu — Giurgiu; Amelia Măru — Arad; Mirică Popescu — Tg. Jiu; Nae Popa — Roșiori; Gheorghe Pașcu — Vaslui; Sică Zărnescu — Cluj-Napoca. **Deocamdată nu:** Adam Naghiș — Sfîntu Gheorghe; Tudor Rizescu — Blaj; Izolda Marinescu — Călărași; Fane Drumaru — Piatra Neamț; Ion Puia — Timișoara; Sandu Tomoiogă — București.

Paul TUTUNGIU

Portofoliul nostru

(pe care îl ținem și la dispoziția secretarilor literari din teatre.)

- Ion Nicolescu — **Pe Văratec în sus**
- Paul Ioachim — **Aniversarea**
- Ion Ducheru — **Mesagerul**
- Tudor Popescu — **Invenția secolului**
- Marin Sorescu — **Vărul Shakespeare**
- Mariana Brăescu — **Profesor de admitere**